Luovan talouden edistäminen

Marinin hallitusohjelma 2019 – 2023

Petra Tarjanne

Työ- ja elinkeinoministeriö

Innovaatiot ja yritysrahoitus, toimialakohtainen elinkeinopolitiikka

Luovan talouden tiekartta

HO 2019: Hallituksen tavoitteena on, että luovien alojen työpaikat lisääntyvät, osuus BKT:sta nousee ja työntekijöiden työskentelyedellytykset paranevat.

- Perustetaan Creative Business Finland tukemaan luovien alojen kasvua.
- Vauhditetaan toimialojen kasvuhakuisuutta ja tulevaisuuden haasteisiin vastaavaa rohkeaa uudistumista
- Käynnistetään luovien alojen palvelukokonaisuus.

Luovat alat muodostavat Suomessa alle 4 % bruttokansantuotteesta, joka on muita Pohjoismaita vähemmän ja alle EU-keskiarvon (7%). Tavoitteena on nostaa luovien alojen osuus BKT:stä verrokkimaiden tasolle.

Kasvun pullonkaulat
Luovan talouden tiekartta 2020

Ekosysteemien kehittymättömyys, verkostojen puute

Osaajien vähäisyys, erityisesti av-tuotannossa ja peli-alalla

Luovien alojen haasteet kasvupolkujen tunnistamisessa murroksen keskellä

Asiakkaiden haasteet tunnistaa mm. muotoilun tuoma kilpailuetu

Haasteet tunnistaa uusia markkinoita

Toimialatiedon ja mittareiden puute, yhteisen kielen puute

Tiedon ja mittareiden puute vaikuttaa myös rahoituksen saatavuuteen ja osuvuuteen

Luova talous ja luovat alat - mahdollisuudet ja vahvuudet

Luovat alat ja luova talous ryhmittyvät kolmen liiketoimintamallin alle. Kullakin näistä on oma toimintaympäristönsä, oma horisontaalinen vaikuttavuutensa taloudessa sekä oma kansainvälistymisen malli

Monistettavat sisällöt
Digitaaliset sisällöt edistävät digitalisoitumista sekä uusien ratkaisujen syntymistä ja käyttöönottoa myös horisontaalisesti. Itsessään ne ovat korkeaa arvonlisää tuottavaa kansainvälistä liiketoimintaa jolla on merkittävä kasvupotentiaali. Suomessa on korkea osaamistaso tällaiseen tuotantoon.

- Työllistää 21 000
- Liikevaihto 3,6 miljardia

Lisäarvoa tuottavat luovat palvelut
Palvelut uudistavat yrityksiä mm. globaalien haasteiden ratkaisemisessa kuten kiertotalouden edistäminen ja vähähiilisyyden toteuttaminen, sekä kasvattavat horisontaalisesti arvonlisää ja kansainvälistä kilpailukykyä. Vipuvaikutus tuottavuuteen voi olla merkittävä.

- Työllistää 20 000
- Liikevaihto 2,5 miljardia (2019)

Tapahtuma-ala / elämykset
Laajasti verkostomaista liiketoimintaa jolla on vahva alueellisen veto- ja pitovoiman merkitys, mm. osana matkailun edistämistä tai osaavan työvoiman houkuttelua. Ne ovat keskeisiä myös maakuvan muodostamisen kannalta.

- Työllistää 20 000 / 175 000 kausityöntekijää
- Liikevaihto 2,35 miljardia (2019)

TEM: TAPAHTUMA-ALA KAIKKINE LIITÄNNÄISTOIMINEEN

Urheilutapahtumat
Uskonnolliset tapahtumat
Tapahtumien toteutukseen liittyvä liiketoiminta

OKM: ESITTÄVÄ TAIDE, KULTTUURI-PERINTÖ

Musiikki
Teatteri
Sirkus
Museot,
galleriat
Uniikit tuotteet

Messut, markkinat
Koulutustapahtumat
Yritystapahtumat
Tapahtumatilat

Mikä LUOVA TALOUS?

Luovat alat, kulttuurialat, tapahtuma-ala jne. ovat osia luovasta taloudesta (creative economy)

Luovan talouden kentässä käsitellään sekä horisontaaleja KAIKKI TOIMIALAT LÄPÄISEVIÄ näkökulmia että TOIMIALAKOHTAISIA kokonaisuuksia

OKM ja TEM kohderyhmät eroavat merkittävästi toisistaan

OKM luova työ
muotoilu
arkkitehtuuri

TEM: LISÄARVOA TUOTTAVAT PALVELUT YRITYKSILLE

muotoiluintensiiviset tuotteet ja palvelut kuten graafinen suunnittelu, muoti ja life-style suunnittelu, brändit, viestintä, markkinointi, palvelumuotoilu liiketoimintana

TEM: MONISTETTAVAT SISÄLLÖT

OKM: SISÄLLÖN LUONTI

- Kirjallisuus
- Av-sisällöt
- Ääni ja musiikki
- Pelit
- Media
- Tuotanto

- Välittäminen
- Jakelu

Selvityksiä ja tutkimuksia 2020 - 2022

- TEM: Luovan talouden tiekartta
- TEM: Luovien alojen monistettavat sisällöt - keinoja kasvun edistämiseen
- BF: International Growth of Finnish B2C Fashion
- BF: An Exploration in Market Shaping for the Finnish Creative Industries
- BF: Luovan talouden mittaaminen tiedolla johtamisen tueksi
- BF: Tapahtumateollisuuden toimialaselvitys
- BF: Finnish audiovisual roadmap
- BF: Kotimainen AV-ala kiihtyvässä muutoksessa
- BF: Luovien alojen kestävyyshyödyt
- Creative Finland
- Yritysneuvojien luovien alojen verkosto

VS IHANUKSEN PYÖREÄ PÖYTÄ: Monistettavat sisällöt

- Sisältöjen luominen
- Välittäjätoimijat kuten agentit ja managerit
- Teosten tuotanto
- Välittäjätoimijat kuten myyntiyhtiöt /kv-verkostojen välittäjätoimijat
- Jakeluympäristöt ja jakelijat

- Haasteet:
  - Raju kasvu ja samalla kilpailu kärkipaikoista ja kestävistä investoinneista
  - Koko arvoketjun muutosten tunnistaminen
  - IP-liiketoiminnan kysymykset
  - Jakeluympäristö globaalien toimijoiden käsissä

Nykyinen haaste:

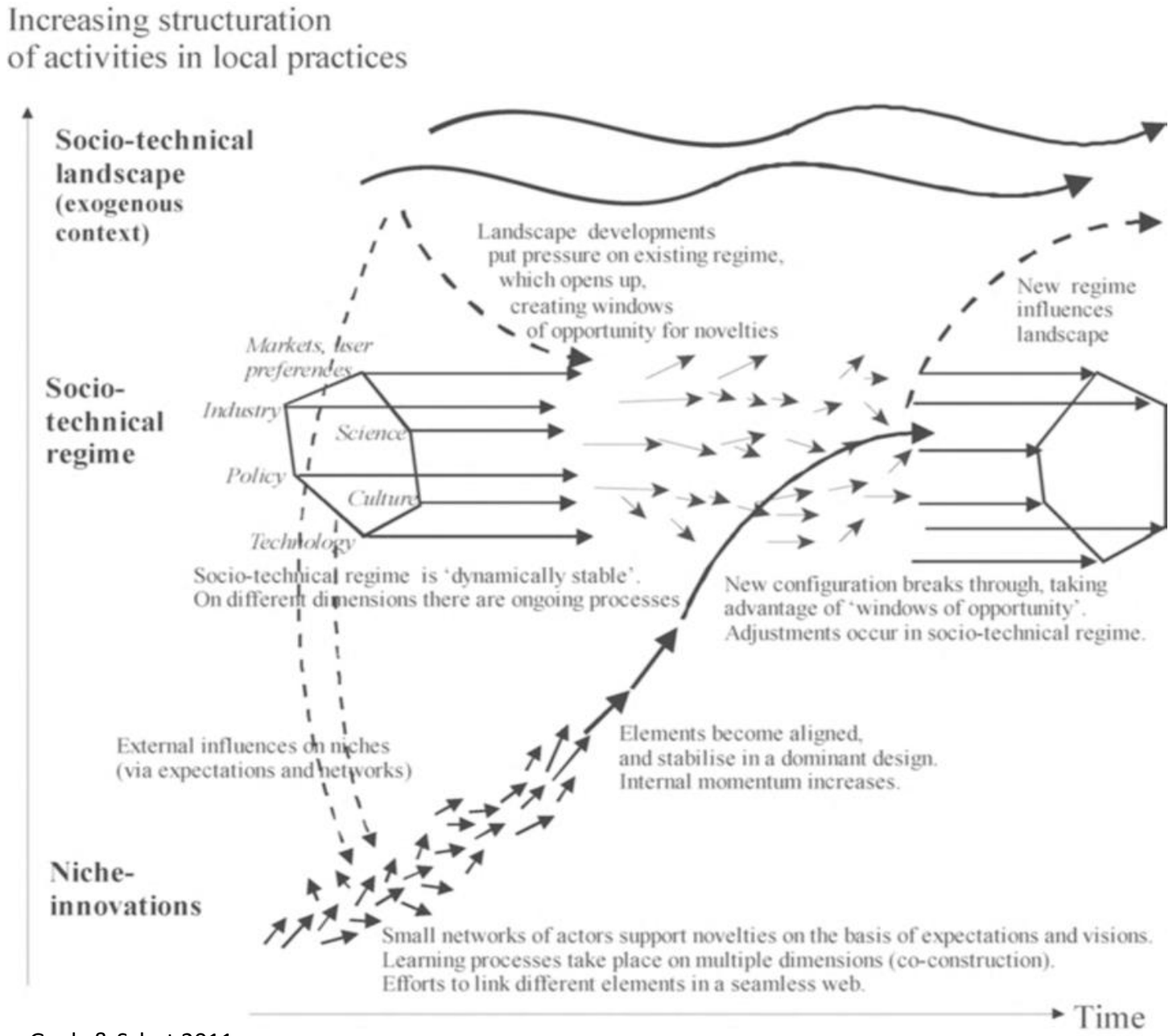
- Puuttuu toimialakuva ja toimialan yhteinen tavoite sekä askelmerkit muutokselle
  - Luovan talouden ja luovien alojen yrityksiä ja muita toimijoita edustaa laaja joukko erilaisissa ympäristöissä toimivia järjestöjä.
- Tarjolla olevat julkiset työkalut sekä erilaiset toteutettavat hankkeet luovat sirpaleisen ja vaikeasti hahmotettavan toimintaympäristön
  - Syntyy uudistavien ja säilyttävien toimenpiteiden luoma ristiriita
- Hajanainen dialogi julkisten ja yksityisten toimijoiden välillä hidastaa toimenpiteiden kohdistumista oikeisiin kohteisiin oikeassa järjestyksessä.

Miksi kasvusopimus?

Kestävä kasvu ei ole vain yritysten taloudellista kasvua. Se on myös yritysten sopeutumista muuttuvaan toimintaympäristöön jossa taloudellisen tuottavuuden lisäksi haetaan uudistumista sellaisiin globaaleihin muutoksin jotka vaikuttavat yritysten liiketoimintaan yhteiskunnan asettamien tavoitteiden kautta.

Suomen kestävän kasvun agenda nostaa esiin vihreän siirtymän ja ilmastotavoitteet, osaavan työvoiman tavoitteet ja alueellisen tasapainon sekä toimivien markkinoiden merkityksen. Näiden tavoitteleminen edellyttää kaikilta yrityksiltä uudistumista. Digitalisaation eteneminen muuttaa arvoketjuja ja ansaintamalleja. Myös nämä haasteet koskevat vähitellen kaikkia yrityksiä.

Kestävä kasvu on yritysten sopeutumista vallitseviin ja tuleviin olosuhteisiin.

Geels & Schot 2011

Kasvusopimusten tekeminen on keskeinen väline tukea yrityksiä transformaatiossa eli murroksessa.

Markkinat ja asiakkaiden preferenssit, muodostuvat toimialat ja niiden kulttuuri sekä politiikkatoimet joutuvat niche-innovatioiden toimesta nopean muutoksen kohteeksi kun tutkimus ja teknologinen kehitys mahdollistavat uudenlaisen innovaatiotoiminnan.

Toimintaympäristö muuttuu epävarmaksi, syntyy uusia arvoketjuja ja ansaintamalleja joihin yritysten täytyy sopeutua. Sopeutumispaine aiheuttaa yrityksissä muutosvastarintaa.

Mitä kasvusopimuksella tavoitellaan?

Kasvusopimuksen tavoite on sopia yhdessä julkisen ja yksityisen sektorin välillä niistä askeleista joilla kumpikin osapuoli tavoittelee yhdessä sovittuja päämääriä yhteiskunnan kestävän kasvun toteutumiseksi. Enää ei riitä pelkkä taloudellinen kasvu vaan huomioon on otettava muutkin yhteiskunnan yhteiset tavoitteet kuten YK:n kestävän kehityksen tavoitteet. Kukin valtio rakentaa niiden toteutumiseksi oman kehityspolkunsa jota pyrkii jalkauttamaan yritystoimintaan. Kasvusopimukset ovat keino käydä dialogia yritysten kanssa sellaisella tasolla jossa uudistuvien toimialojen haasteet otetaan huomioon siten että ne säilyttävät kansainvälisen kilpailukykynsä muutoksesta huolimatta. Määritetään yhteinen kasvuvisio ja kuvataan muutoksen suunta. Keskeistä on vahvistaa yritysten epävarmuuden sietokykyä ja muodostaa yhteinen kehityspolku kohti kestävää kasvua.

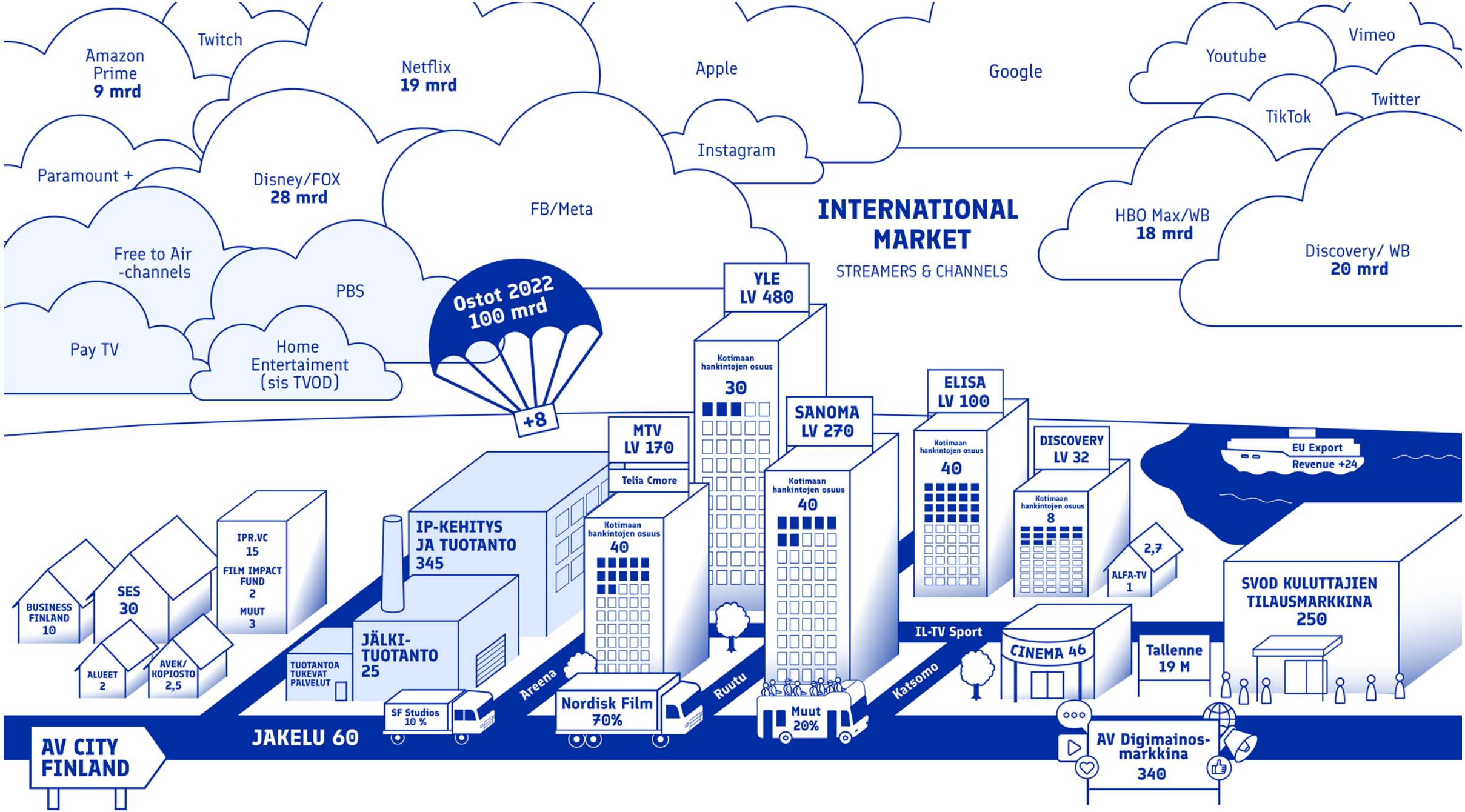
Kasvusopimuksen keskeiset sisällöt

- Transformations and renewal of businesses: How do we define the new ecosystems and describe the goals for growth
  - Do we agree on the best possibilities?
- How can we create a environment for educated well-being work force. Matching the needs of companies with skilled employees generates growth.
- How can we create a well-functioning market and fair competition that will benefit both consumers and companies.
- How can companies support the strengths of regions and cities that generate vitality
- How can companies support business renewal through innovation
- How can companies support digitalisation
- How can companies support green deal and transition to a climate neutral economy while tapping into growth opportunities
- How can public sector support companies to understand transformations, be resilient in renewal and achieve these targets with healthy business
- vaaleansiniset tekstit ovat Suomen kasvuagendasta

Uudistuminen ja kestävä kasvu / laadullinen kasvu

Kasvusopimuksessa käynnistetään prosessi joka tukee yrityksiä monimutkaisissa toimintaympäristön muutoksissa. Samalla julkisen sektorin toimintatavat uudistuvat yhteisten tavoitteiden mukaisesti. Iteratiivinen prosessi edellyttää jatkuvaa dialogia ja kokonaiskuvan tarkastelua toimialamuutoksen rinnalla.

Kasvusopimuksen toimeenpano edellyttää resursseja mutta resurssien hankintaa voidaan tehdä monella tapaa: uudelleen kohdentamalla olemassa olevia henkilöresursseja tai lisäämällä esim. TKI-panostuksia sekä yrityksissä että julkisissa organisaatioissa.

Amazon Prime 9 mrd
Twitch
Netflix 19 mrd
Apple
Google
Youtube
Vimeo
TikTok
Twitter
Instagram
Paramount +
Disney/FOX 28 mrd
FB/Meta
HBO Max/WB 18 mrd
Discovery/ WB 20 mrd
INTERNATIONAL MARKET
STREAMERS & CHANNELS
Free to Air -channels
PBS
Pay TV
Home Entertaiment (sis TVOD)
Ostot 2022 100 mrd
+8
YLE LV 480
Kotimaan hankintojen osuus 30
SANOMA LV 270
Kotimaan hankintojen osuus 40
ELISA LV 100
Kotimaan hankintojen osuus 40
DISCOVERY LV 32
Kotimaan hankintojen osuus 8
MTV LV 170
Telia Cmore
Kotimaan hankintojen osuus 40
EU Export
Revenue +24
IP-KEHITYS JA TUOTANTO 345
IPR.VC 15
FILM IMPACT FUND 2
MUUT 3
SES 30
BUSINESS FINLAND 10
ALUEET 2
AVEK/ KOPIOSTO 2,5
JÄLKI-TUOTANTO 25
TUOTANTOA TUKEVAT PALVELUT
2,7
ALFA-TV 1
SVOD KULUTTAJIEN TILAUSMARKKINA 250
IL-TV Sport
CINEMA 46
Tallenne 19 M
SF Studios 10 %
Areena
Nordisk Film 70%
Ruutu
Muut 20%
Katsomo
AV CITY FINLAND
JAKELU 60
AV Digimainos-markkina 340

Av-kannustimen tuloksia

Ensimmäinen suuri kansainvälinen tuotanto Suomessa 2020 Tampereella

Svalta / Netflix / FI osuus n.5m€ / kuvaus 07-08/2022

Constellation / AppleTV / FI osuus n.3.5m€ / kuvaus 11-12/2022

Cry Wolf / Endeavour Content / FI osuus n.6m€ / kuvaus 06-09/2023

Ballerina / Lionsgate / FI osuus n.3m€ / kuvaus 01/2023 /

The White Darkness / Universal Pictures + Apple Studios / FI osuus n.7m€

Fireframe Studios Mikko Kodisojan Studio Helsingissä

Lappiin mökkikylä, Apple TV sarja / FI osuus 100m€ ? / 2023 - 2026

Yellow Films studio Helsinkiin, ei julkista toteutus yksityisellä rahalla

Rentalit, Valofirma ja Kamerafirma OY työllistävät teknistä hlökuntaa

Film Service Finland OY työllistää runsaasti teknistä ja avustavaa hlökuntaa

Troll VFX työllistää asiantuntijoita

Alueelliset panostukset kannustimiin ja palveluihin mm. Turku ja Tampere

Tampereelle rakennetaan kokonaan uusi iso studio Tohloppiin – tavoitteena kansainvälisiä tuotantoja houkutteleva kokonaisuus

Tampereen kaupunki, Yleisradio, Akun Tehdas ja Mediapoliksen omistava kiinteistöyhtiö SBB kertoivat torstaina yhteisestä aiesopimuksesta ja uuden studion eli tuotantotilojen rakentamisesta Tohloppiin. Seurasimme tässä jutussa tiedotustilaisuutta.

Tampereen kaupunki, Yleisradio, Akun Tehdas ja Mediapoliksen omistava kiinteistöyhtiö SBB allekirjoittivat torstaina aiesopimuksen uuden studion eli tuotantotilojen rakentamisesta Tohloppiin.

Aiesopimuksen allekirjoittivat Tampereen kaupungin pormestari **Anna-Kaisa Ikonen**, Ylen toimitusjohtaja **Merja Ylä-Anttila**, Akun tehtaan **Aku Syrjä** ja SBB Nordenin maajohtaja **Arto Nummela**.

YLE 27.1.2022

ANIMAATIOITA / GIGGLEBUG ALLEKIRJOITETTU
Hanke: Tom & Jerry Time
Tilaaja: Warner Bros Animation USA
Budjetti: €22m
Kannustin: €4.5m
Työllistää suomessa: 104 hlö
Tuotannon kesto: Q1/22 - Q4/25

VARMISTUNUT
Hanke: Super Hero Bunny League
Tilaaja: Nickelodeon USA (CBS/Viacom/Paramount+)
Budjetti: €8m
Kannustin: €2m
Työllistää suomessa: 80hlö
Tuotannon kesto: Q4/22 - Q3/24

TULOSSA
Hanke: Yellow Yeti Season 2 (Gigglebug:in oma IP)
Tilaaja: YLE & Disney EMEA
Budjetti: €8m (Suomessa €3m)
Kannustin: €0.8m
Työllistää suomessa: 35hlö
Tuotannon kesto: Q3/22 - Q2/24

TULOSSA
Hanke: Merry Little Batman
Tilaaja: Warner Bros Animation USA / HBO Max
Budjetti: €4m
Kannustin: €1
Työllistää suomessa: 60hlö
Tuotannon kesto: Q3/22 - Q3/23

Työllistää yhteensä 280 henkeä 2-4 vuotta

Toimenpiteet

- Millaista tietoa meillä pitäisi olla disruptioista ja ansaintamallien muutoksista? Mallinnetaan ekosysteemejä ja niiden kehittämistoimien dynaamisia vaikutuksia.
- Monilla luovien alojen osaamisalueilla tarvitaan uusia ammattilaisia. Osaamistarpeet muuttuvat koko ajan nopeaan tahtiin, yksinyrittäjillä ei kuitenkaan ole helppoa ajantasaistaa osaamistaan. Koordinoidaan osaamisten kehittämistä kasvun tarpeisiin.
- Kuinka uudet yritykset pääsevät alkuun, löytävät asiakaskuntansa ja voivat tarjota innovatiivisen lisän talouden uudistumiseen? Liiketoiminnan kehittämiseen muodostetaan alueellisia ja valtakunnallisia hubeja.
- Vahvistetaan luovan osaamisen roolia kaikkien yritysten kansainvälistymisessä. Erityisesti nostetaan muotoilun ja muun luovan suunnittelun roolia arvonluonnin moottorina. Vahvistetaan elämysten ja kulttuurin roolia alueellisena vetovoimatekijänä.
- Kootaan alan perustiedot pohjaksi, johon kasvua ja muita tavoitteita voidaan verrata. Määritellään mitattavat määreet ja arvioitavat tavoitteet, sovitaan yhteisesti käytettävät termit.
- Tunnistetaan uusia pullonkauloja ja etsitään niihin ratkaisuja, esim. rahoitus-instrumenttien toimivuus

Kasvusopimukset

Koordinaatio ja kehittämishanke, ESR?

TEM/AKO fact sheet tapahtuma-alasta

BF/DFF fact sheet palveluista

BF/VTT fact sheet - kokonaisuus

Luovan talouden koordinaatioryhmä